

OPIS PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim Wykład specjalizacyjny 1 lub 2 – Mniejszości mniej znane
2.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku angielskim Specialized lecture 1 or 2 – Minorities a little we know
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego
4.	Kod przedmiotu/modułu MK II/14
5.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub fakultatywny</i>) Przedmiot do wyboru
6.	Kierunek studiów Etnologia i antropologia kulturowa
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) II stopień
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) II rok
9.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) Semestr zimowy
10.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład 30 godzin
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia Grzegorz Pełczyński, dr hab. prof. UWr
12.	<p>Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu oraz zrealizowanych przedmiotów</p> <p>Wiedza: student posiada wiedzę pogłębioną na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej dyscyplin humanistycznych oraz społecznych, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej; zna też terminologię nauk humanistycznych i społecznych na poziomie rozszerzonym (K_W01, K_W02).</p> <p>Umiejętności: student dysponuje umiejętnościami z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, obejmującymi analizę prac naukowych, syntezę rozmaitych idei i poglądów, formułowanie własnych opinii i hipotez oraz analizę problemów społeczno-kulturowych, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, pozwalające na własne rozwiązywanie złożonych zagadnień (K_U02).</p> <p>Kompetencje społeczne: student jest świadom poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę nieustannego dokształcania zawodowego oraz rozwoju indywidualnego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób zainteresowanych problematyką z zakresu etnologii i antropologii kulturowej oraz innych nauk humanistycznych i społecznych (K_K01).</p>
13.	<p>Cele przedmiotu</p> <p>Zapoznanie studenta z historią etniczną, a więc zorientowaną na przebieg procesów etnicznych, wybranych mniejszości narodowych. Chodzi tu o społeczności, które z różnych względów nie są zbyt znane w społeczeństwie polskim i nie były nigdy objęte zbyt intensywnymi badaniami ze strony nauk humanistycznych i społecznych. Będą brane pod uwagę grupy o wyraźnym</p>

	<p>statusie mniejszościowym, jak np. Karaimi, Ormianie, Czesi, ale też takie, których status jest niezbyt wyraźny, np. Wilamowianie, niektóre kategorie reemigrantów, Słowińcy i in.</p>	
14.	<p>Zakładane efekty kształcenia</p> <p>Wiedza</p> <p>student dysponuje pogłębioną wiedzą o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk humanistycznych i społecznych, którą potrafi rozwijać i zastosować twórczo w działalności profesjonalnej, a ściśle w zakresie historii etnicznej;</p> <p>posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę obejmującą teorię i metodologię z przynależną im terminologią z zakresu nauk humanistycznych, a w szczególności historii etnicznej;</p> <p>ma pogłębioną wiedzę na temat powiązań między dyscyplinami humanistycznymi, a zwłaszcza między historią a etnologią i socjologią;</p> <p>ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury, prowadzącą do specjalizacji w zakresie zróżnicowania etnicznego ziem polskich;</p> <p>ma szczegółową wiedzę na temat metodyki (projektowania i prowadzenia) badań w etnologii i antropologii kulturowej, a zwłaszcza o stosowanych metodach, technikach i narzędziach badawczych, które pozwalają opisywać procesy etniczne na ziemiach polskich</p> <p>Umiejętności</p> <p>Student umie przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów i zjawisk kulturowych z zastosowaniem metod antropologicznych, stosując przy tym oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia innych nauk humani-</p>	<p>Symbole kierunkowych efektów kształcenia</p> <p>K_W01</p> <p>K_W03</p> <p>K_W06</p> <p>K_W08</p> <p>K_W09</p> <p>K_U06</p>

	<p>stycznych i społecznych, ażeby określić ich znaczenie oddziaływania społeczne i miejsce w procesach etnicznych ;</p> <p>posiada umiejętność formułowania krytycznych opinii dotyczących zjawisk społeczno-kulturowych – w szczególności etnicznych na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach;</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i indywidualnego rozwoju, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób zainteresowanych problematyką z zakresu historii etnicznej;</p> <p>jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, zarówno indywidualnych jak i zespołowych, wykazuje aktywność w grupie, przejmując w niej różne role.</p>	<p>K_U09</p> <p>K_K01</p> <p>K_K02</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Założenia historii etnicznej jako dyscypliny naukowej. • Charakterystyka procesów etnicznych na ziemiach polskich. • Historia etniczna wybranych mniejszości (Karaimi, Ormianie, Wilmowianie, Rosjanie, Czesi, Słowacy, Gruzini, Bułgarzy, Węgrzy, Serbołużyczanie, Wietnamczycy). • Problem mniejszości religijnych. • Polskie kolonie, Polacy w koloniach. • Manipulacje etniczne (Ostkinder, Gorlanvolk i in.) • Reemigranci 	
16.	<p>Zalecana literatura (<i>podręczniki</i>)</p> <p>Brzezinowa M., <i>Sytuacja językowa mniejszości narodowych we współczesnej Polsce</i></p>	

„Kwartalnik Opolski”, 1999, nr 1, nr 2-4.

Danek J. (red.), *„Wymysöjerštytla”. Miasteczko oraz jego osobliwości zawarte w zbiorze piosenek wilamowickich Józefa Gary*, Wilamowice 2007.

Dudra S, Nitschke B. (red.), *Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce po II wojnie światowej*, Kraków 2010.

Fiedorczyk S., *Polacy na południowym Sachalinie*, tłum. Natalia Tôme, „Studia Polonijne”, 1997, t. 18.

Furier A. (red.), *Polskie ślady na Dalekim Wschodzie: Polacy w Harbinie*, Szczecin 2008.

Halik Teresa, *Migrancka społeczność Wietnamczyków w Polsce w świetle polityki państwa i ocen społecznych*, Poznań 2006.

Hrabar R., *Hitlerowski rabunek dzieci polskich. Urowadzenie i germanizowanie dzieci polskich w latach 1939-1945*, Katowice 1960.

Jarosz D., Pasztor M., *Stosunki polsko-francuskie 1944-1980*, Warszawa 2008.

Kaczmarek U., *Spod znaku Warneńczyka*, Poznań 2002.

Karaś J., *Reemigranci z Jugosławii w Bolesławcu – pół wieku później* [w:] Z. Kurcz (red.) *Sprawy narodowościowe. Oryginalne badania własne studentów*, Wrocław 2003.

Kłosek E., *Świadomość etniczna i kultura społeczności polskiej we wsiach Bukowiny rumuńskiej*, Wrocław 2005.

Kowalski M. A., *Dyskurs kolonialny w Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 2010.

Kurcz Z. (red.), *Mniejszości narodowe w Polsce*, Wrocław 1997.

Libiszowska-Żółtkowska M., *Kościóły i związki wyznaniowe w Polsce*, Warszawa 2001.

Łuczak Cz., *Polityka ludnościowa i ekonomiczna hitlerowskich Niemiec w okupowanej Polsce*, Poznań 1979.

Mieczkowski J., *Prasa mniejszości narodowych i etnicznych w polityce państwa polskiego od 1989 roku*, Szczecin 2007.

	<p>Miśkiewicz A., <i>Tatarzy polscy 1918-1939</i>,</p> <p>Pasek Z. <i>Związek Stanowczych Chrześcijan. Studium historii idei religijnych</i>, Kraków 1993.</p> <p>Pełczyński G., <i>Ormianie polscy w XX wieku. Problem odrębności etnicznej</i>, Warszawa 1997.</p> <p>Pełczyński G., <i>Karaimi polscy</i>, Poznań 2004.</p> <p>Rykała A., <i>Mniejszości religijne w Polsce: geneza, struktury przestrzenne, tło etniczne</i>, Łódź 2011.</p> <p>Rybicki H. <i>Nazywano ich Słowińcami</i>, Słupsk 1995.</p> <p>Siwiec K., Czuma M., <i>Węgierska Małopolska</i>, Cieszyn 2011.</p> <p>Szatkowski W., <i>Goralenvolk. Historia zdrady</i>, b.m.w. 2012.</p> <p>Tomaszewski J., <i>Rzeczpospolita wielu narodów</i>, Warszawa 1985.</p> <p>Tujdowski M., <i>Wschodnie Łużyce. Region historyczny i społeczny</i>, „Przegląd Zachodni”, 2005, nr 3.</p> <p>Urban Kazimierz, <i>Mniejszości religijne w Polsce 1945-1991 (zarys statystyczny)</i>, Kraków 1994.</p> <p>Urban Kazimierz, <i>Mniejszości religijne w Polsce po II wojnie światowej. Szkice i materiały</i>, Kraków 2012.</p> <p>Woźniak A., <i>Z dziejów diaspory gruzińskiej w Polsce</i>, „Etnografia Polska”, 1992, t. XXXIV, z. 1.</p>
17.	Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób

	sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia: egzamin ustny	
18.	Język wykładowy Język polski	
19.	Obciążenie pracą studenta	
	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 30 godz. - inne: konsultacje: 30 godz.	60 godz.
	Praca własna studenta : - przygotowanie do zajęć: 10 - opracowanie wyników: - czytanie wskazanej literatury: 40 godz. (lektura na egzamin) - napisanie raportu z zajęć: - przygotowanie do egzaminu: 10 godz.	60 godz.
	Suma godzin	120 godz.
	Liczba punktów ECTS	5